



《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYEITZEI · 瑪瑪爾 3

וללבן שתי בנות וגו'

拉班有兩個女兒



為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok



LikuteiTora.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/3/

1 וללבן שתי בנות וגו'. הנה לאה ורחל הם אותיות המחשבה ואותיות הדבור. שהם עלמא דאתכסיא

ועלמא דאתגליא (עיין לקמן בד"ה בכ"ה בכסליו בפ"י ושם ה' קטנה רחל)

「拉班（לבן）有兩個女兒」，等等。現在，利亞（לאה）和拉結（רחל）分別代表思想的字母與言語的字母，也就是隱藏的世界（עלמא דאתכסיא，alma de' iskasya）和顯露的世界（עלמא דאתגליא，alma de' isgalya）。（見下文以「基斯流月二十五日」為篇首的講章，其中解釋「較小的（הקטנה，haketanah）名叫拉結」時，讀作「小的 hei」（הי קטנה，hei ketanah）：拉結。）

וזהו ענין בארצות החיים. ב' ארצות. שבזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים היו שני הבחינות מאירים בא"י [בארץ ישראל].

這就是「在活人之地」的意思：兩個地方。聖殿尚存時，這兩個層面都在以色列地照耀。

והעיקר היה בחי' רחל (שנקראת עקרת הבית) כי המחשבה מתלבשת בתוך הדבור והדבור היה מתגלה.

其中主要的是拉結的層面（她被稱為家宅的主幹（עקרת הבית，akeres habayis）），因為思想包裹在言語之中，而言語是顯露出來的。

ולפי שרחל שהוא בחי' הדבור הוא עלמא דאתגליא לכך היה אז בא"י [בארץ ישראל] גילוי אלקותו ית' שהיו חכמים גדולים בעלי רוח"ק [רוח הקודש] ונביאים (וכמו שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] גבי יונה ויחזקאל שאין הנבואה שורה אלא בא"י [בארץ ישראל])

既然拉結代表言語的層面，而言語是顯露的世界，因此那時在以色列地便有 ה' 的顯現，願祂受頌讚：那裡有具備 רוח הקודש (רוח הקודש，ruach hakodesh) 的偉大賢者，也有先知（正如拉希（רש"י）在論及約拿（יונה）和以西結（יחזקאל）時所解釋的，預言只在以色列地降臨）。

ובפרט בהמ"ק [בית המקדש] והשראת השכינה בקה"ק [בקדש הקדשים] ואורים ותומים ועבודת הקרבנות שהי' [שהיה] יורד אש שלמעלה. משא"כ אחר חורבן בהמ"ק [בית המקדש] שגלו ישראל וגלתה עמהם השכינה.

尤其是聖殿、至聖所中聖者的臨在（שכינה，Shechinah）、烏陵與土明（אורים ותומים，Urim and Tumim），以及獻祭的事奉；當時有從上而降的火。聖殿被毀之後便不再如此：以色列人流亡，聖者的臨在也與他們一同流亡。

שהיא בחי' רחל שהיא בבחי' גלות בעי' [בשבטים] שרי' ואינה מאירה כלל מערך הגלוי שהיתה מאירה בזמן הבית שהי' [שהיה] הדבור מתגלה משא"כ עכשיו כתיב כרחל לפני גוזזי' נאלמה.

這就是拉結的層面；她處於流亡之中，在七十位王子之間，與聖殿時期言語顯露之際她所發出的光相比，如今她全然不發光。相反地，如今經上說：「像母羊（רחל，rachel）在剪毛者面前，她緘默不語。」

והעבודה היא בדרך בירורים כו' (וכמ"ש ע"פ במדבר סיני) ומ"מ נשאר מאיר בא"י [בארץ ישראל] בחי' לאה והיא מדרגה יותר גבוה מבחי' רחל וכמשל המחשבה שהיא רוחניות ונעלית מן הדבור

而事奉之道是藉著淨化 (בירורים, beirurim), 等等 (如「在西奈曠野」一段的解釋所述)。然而, 利亞的層面仍在以色列地照耀; 她的層級高於拉結的層面, 正如思想比言語更屬靈、更高超。

(שהיא אינה בגלות כי רחל נק' מ"ם פתוחה שיש ממנה פתח ומבוא ליניקת החיצונים בזמן הגלות משא"כ מבחי' מ"ם סתומה. ושם הוא שרש לאה עיין בזהר ר"פ תרומה דף קכ"ו ב' ודף קכ"ז)

(因為她並不在流亡之中: 拉結被稱為開口的 mem (מ"ם פתוחה, mem petuchah); 在流亡時, 外在勢力可以從她那裡找到一個開口和入口, 藉以吸取滋養。封閉的 mem (מ"ם סתומה, mem setumah) 的層面則不同; 利亞的根源就在那裡。見《Zohar》(זהר), Terumah 篇開頭, 第 126b 頁及第 127 頁。)

אך לפי שהוא עלמא דאתכסיא והעלם לכך אין הגילוי אלקות עכשיו בא"י [בארץ ישראל] מערך הגילוי שהי' [שהיה] בזמן בהמ"ק [בית המקדש] קיים.

但因為這是隱藏的世界, 是隱而不顯的, 所以如今在以色列地, 他的顯現便不能與聖殿尚存時的顯現相提並論。

ומ"מ הצדיקים הגדולים אשר בארץ יכולים להשיג עכשיו בא"י [בארץ ישראל] השגות עליונות יותר אפי' [אפילו] ממה שהשיגו צדיקים כמותם בזמן הבית (מאחר שההשגה היא בבחי' מחשבה עליונה כמו שהיא עדיין למעלה מהתלבשות בעולם הדבור)

然而, 身在這片土地上的偉大義人 (צדיקים, tzaddikim), 如今在以色列地所能達到的領悟, 甚至高於聖殿時期與他們同等的義人所達到的領悟 (因為這種領悟是在超然思想的層面; 超然思想仍處於尚未披上言語世界外衣的狀態)。

וכמו האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונם לברכה] שהשיג השגות עצומות מה שלא השיגו צדיקים גדולים בדורות הקדמונים.

阿里札爾 (האריז"ל) 便是如此; 他達到了極其深奧的領悟, 是早先世代的偉大義人所未曾達到的。

ולהבין מ"ש כי שנאה לאה כו'. הרי יעקב השיג ודאי בעלמ' [בעלמא] דאתכסיו.

現在來理解經文所說的「利亞被厭惡」等等: 畢竟, 雅各 (יעקב) 確實領悟了隱藏的世界!

אך הענין כי יעקב נק' בריח התיכון המברית מן הקצה אל הקצה. פי' שהוא הממשיך אור א"ס ב"ה מן הקצה עליונה (היינו הקו הבוקע החלל כמ"ש במ"א) מבחי' כתר למטה ולכן נאמר בו תוספת וי"ו ואלקי יעקב.

但其解釋是，雅各被稱為「從一端貫通至另一端的中間橫木」。也就是說，他將無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚，從上端引下來（即刺穿空洞的光之線（קו，kav），如別處所解釋），從冠冕（כתר，Keser）的層面向下；因此，提到他時多了一個ו：「以及雅各的」。

וכן והנורא שמייחד ומחבר חו"ג [חסד וגבורה] ע"י המשכת והארת האין והיינו ע"י בחי' בטול. וכל ההמשכו' שלו הוא עד הקצה התחתונה. דהיינו בבחי' מלכות עלמא דאתגלייא.

「以及那可畏的」也是如此，因為他藉著引下並照亮 אין (Ayin) [無]，將慈愛 (חסד，Chesed) 與克制 (גבורה，Gevurah) 聯合起來；這就是藉著自我消融 (ביטול，bittul) 這一層面而成。凡他所作的引流，都一直到達下端，也就是王權 (מלכות，Malchus) 這一層面，即顯現的世界。

וזוהו ויאהב (יעקב) גם את רחל מלאה שכל תשוקתו היה להיות גילוי אור א"ס ב"ה למטה בעלמא דאתגלייא שע"יז יוכלו הכל לקבל משא"כ מבחי' עלמא דאתכסייא כו'

這就是「雅各也愛拉結，勝過利亞」的意思：他全心所渴望的，是使無限之光 אור אין סוף，願祂受頌讚，在下方的顯現世界顯現；如此一來，所有人都能領受，而隱藏世界的層面則不是如此，等等。

ולכן כתיב וישק יעקב לרחל על דרך שנקוד על וישקהו

因此經文寫道：「雅各吻了拉結」，這與 [所說的] 帶有點標記的「他吻了他」一詞相仿：

דהיינו שבחי' חב"ד [חכמה בינה ודעת] שהוא זיווג נשיקין ואתדבקו' רוחא ברוחא עד"מ הנשיקין שבאין מפנימית האהבה (עמ"ש במ"א ע"פ ישקני מנשיקות וע"פ אמצאך בחוץ אשקך) וגם בחי' זו המשיך ברחל.

也就是說，智慧 (חכמה，Chochmah)、理解 (בינה，Binah) 與認知 (דעת，Daas) 的層面，乃是親吻的結合，以及靈與靈的緊密相契；這好比親吻源於愛的內在層面 (פנימיות，pnimiyus) (見別處對「願他以親吻親吻我」及「我若在外遇見你，就親吻你」的闡釋)。他也將這一層面引入拉結 (רחל，Rachel)。

וז"ש [וזהו שכתוב] **אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה כי לבן הוא בחי' לובן העליון מקור החסדים שכולו רחמים פשוטים דלית שמאלא בהאי עתיקא**

因此經文說：「我願為你的女兒拉結服事你七年，她是你的小女兒。」因為拉班（לבן，Lavan）是至高白光（לובן העליון，loven ha-elyon）的層面，是慈愛（חסדים，chasadim）的根源；那裡全然是純粹的慈悲，因為「這位古老者（עתיקא，Atika）[古老者]中沒有左方」；

רק שלמטה נשפל בלבן גשמי ומ"מ כתיב כלו הפך לבן טהור הוא אפי' [אפילו] הנגע כו' ועל לבן כתיב וישכם לבן בבקר שבכ"י [שבכל יום] מתגבר ונמשך אור החסד עליון.

只是到了下方，這一層面便降落而成為物質界的拉班。儘管如此，經文仍說：「全都變白了；他是潔淨的」，即使是那患處，等等。論到拉班，經文又說：「拉班清早起來」；因為每天至高的慈愛之光都更為強盛，並且被引下。

2 וינשק לבניו ובנותיו שנמשך בכל פרצופי האצ"י זכרים ונקבות. ואח"כ ולבן שב למקומו למעלה מעלה ויעקב הלך לדרכו להמשיך בחינת לובן העליון הנ"ל למטה מטה ברחל בתו הקטנה בחי' דבור כו'.

「他親吻了他的兒子們和女兒們」：[意即]這流入了流溢界（אצילות，Atzilus）一切男、女形態（פרצופים，partzufim）之中。此後，「拉班回到他的本位」，回到極高之處；「雅各（יעקב，Yaakov）踏上自己的道路」，將上述至高白光的層面由上而下引入拉結（רחל，Rachel），他的小女兒，也就是言語的層面，等等。

ולכן היתה רחל עקרה כי ההולדה מבחי' הדבור הוא להיות הגילויי בבי"ע וא"א להיות הולדה וגילויי בבי"ע שהרי הנבראים הם נפרדים וא"א להתגלות להם בחי' לובן העליון הנ"ל.

因此拉結不孕，因為言語層面的生育，意謂著在創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）和行動界（עשיה，Asiyah）中有所顯現；而在創造界、形成界和行動界中，不可能有生育與顯現，因為受造之物是分立的存在，上述至高白光的層面不可能向它們顯現。

(ומש"ל [ומה שכתוב לעיל] דרחל נק' עלמא דאתגלייא מ"מ להיות הגילויי ע"ד בחי' לידה הוא קשה ביותר כו' ויש חילוק גדול בין שארי השפעות לבחי' לידה שהוא גילויי עליון יותר ועמ"ש בזהר פ' פנחס דרמ"ט)

（至於上文所說拉結稱為顯現之界：儘管如此，要使顯現以生育這一層面的方式發生，仍極其困難，等等。其他種類的影響與生育這一層面大不相同；生育乃是更高層次的顯現。參見《佐哈爾》（זהר，the Zohar），Pinchas篇，第249頁所述。）

אבל לאה שהיא המחשבה ילדה ששה בנים שהם הספיי [הספירה / הספירות] שבאצי' עצמו ששם היה שרש השבטים ולכן נק' שבטי יה.

但利亞（לאה，Leah）是思想，生了六個兒子；他們是流溢界本身的十個屬性（ספירות，Sefiros），因為支派的根源就在那裡；因此他們稱為「יה的支派」。

יהודה הפעם אודה בחי' בטול והודאה הרי הוא נמשך ומסתעף מן המחשבה דוקא.

猶大（יהודה，Yehudah）——「這一次我要承認」（אודה，odeh）——代表自我消融（ביטול，bittul）與承認的層面；它正是由思想引出並衍生的。

וכן ראובן ושמעון ראייה ושמיעה הוא ג"כ למעלה מבחי' הדבור אלא מן המחשבה הן נמשכים כו' (כמ"ש במ"א ע"פ יהודה אתה כו')

同樣，流便（ראובן，Reuven）和西緬（שמעון，Shimon）分別代表視覺與聽覺，也在言語層面之上；他們是由思想引出的，等等。（正如別處解釋「猶大啊，你……」一段時所述。）

וגם לוי שהוא בחי' התקשרות כמ"ש הפעם ילוה כו' נמשך ונולד ג"כ מן המחשבה

利未（לוי，Levi）也代表連結的層面，如經上所寫：「這一次 [我的丈夫] 要與我連結」（ילוה，yilaveh），等等；他同樣是由思想引出並生育的，

כנראה בחוש במי שהוא בעל מחשבה שאינו מרגיש כלל בעסקים החולפים לפניו מחמת גודל התקשרות שיש לו בהמחשבה.

正如從一個專注思考的人身上即可明顯看出：由於他全心繫於思想，他對眼前經過的種種事情全然沒有察覺。

וכמ"ש במדרש בעובדא דר' [דרבי] חייא רבה. וכן גבי רבא (בפ' אר"ע [אמר רבי עקיבא]) דהוה מעיין בשמעתיה [בשמעתיה] כו'.

正如米德拉什（מדרש，Midrash）所記載的拉比希亞·拉巴（רבי חייא רבה，Rabbi Chiya Rabbah）的事例；拉巴（רבא，Rava）也是如此（在〈拉比阿基瓦（עקיבא，Rabbi Akiva）說〉篇中），他正專心鑽研所學，等等。

ולכן יצא ממנו משה שהיה כבד פה וכבד לשון דהיינו שלגודל התקשרותו בבחי' בטול ונחנו מה לא היה יכול להיות משפיע כו' שהיא בחי' הדבור כו'

因此，摩西（משה，Moshe）出自他；摩西「口重、舌重」，也就是說，他對自我消融（ביטול，bittul）這一層面的依附深到極處，並說「我們算什麼」，以致不能成為施予者，等等；施予者所對應的正是言語這一層面，等等。

ועיקר ההפרש בין התקשרות דלוי שהוא בחי' בטול ובין הודיה דיהודה שהוא ג"כ בחי' בטול הוא כי יהודה הוא בחי' הבטול בגילוי כענין מודים שכורע ומשתחוה

利未的依附與猶大（יהודה，Yehudah）的承認，兩者雖然同屬自我消融這一層面，但主要差異在於：猶大代表顯露出來的自我消融，如同「祝福中的」感恩詞（מודים，Modim），人會屈身俯伏。

ולכן יצאו ממנו מלכי בית דוד שבטולם הוא בחי' הבטול שבהתגלות וחיצוניות.

因此，大衛（דוד，David）家族的諸王出自他；他們的自我消融，是顯露於外在層面（חיצוניות，chitzoniyus）的自我消融。

אבל לוי שהוא בחי' ההתקשרות והבטול בפנימיותו ועצמותו הגם שבחיצוניות אינו נגלה כלל וכענין בטול דצבא השמים לך משתחווים שהשתחואה של המלאכים אינו ענין השתחואה גשמיות אלא שמשתחוה ובטל בהשגתו ברוחניות

然而，利未代表內在層面（פנימיות，pnimiyus）與本質中的依附和自我消融，儘管在外在層面完全不顯露。這好比「天上的軍旅向祢下拜」所表達的自我消融：天使的下拜並非肉身的下拜，而是「各自」在靈性的領悟中屈身並處於自我消融之中。

ולכן יצא ממנו משה (ועמ"ש במ"א ההפרש בין משה ואליהו שהוא גם כן עד"ז) ואח"כ ותעמוד מלדת שלא היה יכול להיות בחי' גילוי עוד.

因此，摩西出自他（另請參看其他地方對摩西與以利亞（אליהו，Eliyahu）之間差異的闡述，兩者的差異也遵循這一脈絡）。其後，「她便停止生育」，因為已不可能再有顯露的層面。

(ועמ"ש ע"פ טובה הארץ מאד מאד דענין דור המדבר שהיה מבחי' לאה עולם המחשבה וטענו למה צריכים לירד בבחי' עולם הדבור שהוא בחי' מל' ארץ תתאה לקיים המצות בדבור ובמעשה הלא זה אפשר לקיים גם ע"י התומ"צ [התורה ומצות] ברוחניות דהיינו ע"י המחשבה כו')

（另請參看對「那地極其、極其美好」的闡述：曠野世代的情況在於，他們屬於利亞這一層面，也就是思想世界；他們提出異議：為何必須下降到言語世界的層面——也就是王權（מלכות，Malchus）這一層面、下層之地——以言語和行動履行誠命（מצוות，mitzvos）？難道不能也透過靈性層面的妥拉（תורה，Torah）與誠命來履行，亦即透過思想來履行嗎，等等？）

אך באמת היו בטעות גדול דע"י דבור ומעשה דוקא נמשך גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ביתר שאת לאין קץ כי נעוץ סופן בתחלתן כו' ומרבע"ה [ומשה רבינו עליו השלום] התפלל תקט"ו תפלות ליכנס לארץ כו'.

但事實上，他們大錯特錯；因為恰恰透過言語和行動，無限之光（Or Ein Sof，אור אין סוף），願祂受頌讚，才會以無可限量的更高程度引降而顯露，因為「終端嵌入起始之中」，等等。摩西，我們的拉比（Moshe Rabbeinu，משה רבינו），願他平安，曾為進入以色列之地祈禱五百一十五次，等等。

ועפ"ז [ועל פי זה] יובן עוד ענין ויאהב יעקב את רחל דוקא שהיא בחי' דבור ומעשה כי שנאה לאה ההפך מכוונת דור המדבר.

依此，便也能進一步理解「雅各（יעקב）特別愛拉結（רחל）」這件事：她屬於言語與行為的層面；而「利亞（לאה）被憎厭」，則與曠野世代的意向相反。

ואמנם צריך ביאור מ"ש לאה הפעם ילזה אישי אלי דוקא דודאי לא עלה על דעתה לאפוקי מבחי' דבור ומעשה.

然而，利亞所說的「這一次，我的丈夫將與我相連」，尤其需要解釋；因為她顯然不曾想到要排除言語與行為這一層面。

אלא הענין כי באמת צ"ל ב' הבחי' מודו"מ [מחשבה דבור ומעשה] דהא בלא הא לא סגי ועמ"ש במ"א בענין לויתן ושור הבר שהוא ג"כ ענין ב' בחי' הנ"ל לויתן לשון התקשרות בחי' בטול דנוני ימא כמו הפעם ילזה כו'.

而是，真正的情形是，思想以及言語與行為這兩個層面都不可或缺，缺少任何一方都不夠。又請參看別處對利維坦（לויתן，liviyan）與野牛一事的闡述；這同樣涉及上述兩個層面：利維坦一詞有「相連」之意，代表海魚的自我消融（ביטול，bittul），正如「這一次 [我的丈夫] 將與我相連（ילזה，yilaveh）」等語。

ולא רצתה שיהיה העיקר ע"י בחינה זו ע"ד שאמרו בחסידים הראשונים שהיו שוהין ט' שעות בכל יום בתפלה שהוא כענין בטול והתקשרות הנ"ל דמחשבה כו'.

利亞希望主要透過這一層面來達成，正如早期虔敬者（חסידים，chassidim）的事蹟所述：他們每天會花九個小時祈禱；這正如上述思想的自我消融與相連之境，等等。

ואימתי תורתן נעשית אלא מתוך שחסידיהם הן כו' הרי רוב עסקם היה עד"ז (ומבואר ענין זה לקמן בד"ה ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו')

「他們的妥拉（**תורה**，Torah）[學習] 又是在何時完成的呢？乃是因為他們是虔敬者……」因此，他們大部分的活動都屬於這一類。」（此事在下文以「六十位王后」等語開篇、並以「我的鴿子只有一隻」等語的講章中有所闡明。

ואמנם יעקב ידע שזה אי אפשר רק לבני עלייה שהן מועטים אבל כל ישראל עיקר רוב העסק הוא ע"י דבור ומעשה

然而，雅各知道，這只有少數上昇之士（**בני עליה**，bnei aliyah）才做得到；但對全以色列而言，主要的修持仍是藉著言語與行為。

ולכן היה באהל רחל עיקר קביעותו שהוא בחי' דומ"ע [דבור ומעשה] ומ"מ צ"ל ג"כ מחשבה שמזה נמשך ראייה ושמיעה לאסתכלא ביקרא דמלכא כו'

因此，他主要安居於拉結的帳棚；這代表言語與行為的層面。然而，思想也同樣不可或缺，觀看與聆聽由此引出，為的是「凝視君王的尊榮」，等等。

וכל האומר אין לי אלא תורה כו' אלא צ"ל רו"ש [רצוא ושוב] רק כי אז נעוץ סופן כו':

「凡是說：『我只有妥拉』的人……」；相反地，觀看與聆聽也不可缺少，只是如此一來，「其終端有所嵌入」，等等。



LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeitzei/3/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok